

אויצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

■ שהחינו וקיימנו והגיענו לאמן הזה

מכון לב הנחל מגיש את הספר 'סיפורי מעשיות' באותיות גדולות, עם הוספות חשובות אלה:

- * ליקוטי הלכות' על כל המעשיות - לפי הסדר.
- * רמזי המעשיות' לרבי נחמן מטשעהרין.
- * המגיד שיחות - אוסף של כל העניינים השייכים למעשיות.
- * סיפורים ומעשיות' - לקט של כל המעשיות, החדות והמשלים שהשמיע רביז"ל ולא נכללו בספר 'סיפורי מעשיות'.
- * הכמה ותבנית' לרבי אברהם ב"ר נחמן - ביאורים ורמזים "בעיון נורא ונפלא" על הסיפורי מעשיות'.
- * ביאורים מהרה"ר נתן צבי קעניג.

כן הוציא המכון לאור את הספר 'ליקוטי ענות' באותיות גדולות ומאירות עיניים.
ואת בנוסף לספרים שהוציא המכון בעבר: 'עלים לתרופה המתוקן', 'ליקוטי מוהר"ן באותיות ענקיות', 'שבחי ושיחות הרה"ן עם תיקונים מדפוס ראשון וכתב-יד, וספר 'מוכבי אור'.
הכל באותיות גדולות ומאירות עיניים, עם תוספות וכריכות מפוארות, ובמחירים זולים מאוד.
להשיג, במכון לב הנחל' להדפסת והפצת ספרי רבינו הקדוש מברסלב, ת.ד. 5920 ירושלים,
טלפונים: 052-5712385, 02-7653662

הנחה תיתן לבתי כנסת ולקונים כמויות גדולות - בבני ברק, כולל ברסלב, רחוב אלשיך 5.
■ 'אור הצדיק'
'אור הצדיק' הוא לוח שנה, שבו מובאות שיחות ותורות מרבינו הקדוש דברי יום ביומו, וכן הלכה יומית. מטרת הלוח: לזכות אנשים רבים ככל האפשר בדברי רבינו הקדושים, ושלא יעבור יום ללא לימוד הלכה, כרצונו של רבינו הקדוש זיע"א.
להשיג: בחנויות ספרי ברסלב ברחבי הארץ, ובהפצה הראשית, טל. 057-3166654

יום	יום בחודש	ה"א-ה"ב	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה
שבת	טו	קב:	קב:	רו	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
א	טז	קכא:	קכא:	רז	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
ב	יז	קכב:	קכב:	רח	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
ג	יח	קכג:	קכג:	רט	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
ד	יט	קכד:	קכד:	רי	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
ה	כ	א:	א:	ריא	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו
ו	כא	א:	א:	ריב	ה"א	ה"ב	ה"ג	ה"ד	ה"ה	ה"ו

אוצרות ברסלב
י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 178-8552121 (714)
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

העקידה הפרטית שלנו

הוא כל כך קיווה שהפעם הוא יחוש בשינוי, כל כך רצה וייחל שהשנה תחל ברגל ימין; הוא שמע על ההבטחות הנפלאות למי שאוחז ב'חבר התפילה', שהיא בוקעת שערים וקורעת מסכים; הוא שמע ש'התבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל' וביכולתה לפעול מה שגם התפילות הקבועות לא יכולות לפעול.

ואכן מאז השתדל לא לעבור יום אחד מבלי לקיים עצה זו, הוא מנסה לבקש על הקלה גשמית שתשחרר אותו מעט להיות פנוי לעבודת ה'; הוא מתאמץ לבקש שיצא מן הגלות הרוחנית - אך הישועה רחוקה מן האופק הנראה.

בלבו עולים הרהורים קשים: הוא לא יודע מה רוצים ממנו, הוא הרי רוצה, מייחל, מתפלל, משתדל - ואף על פי כן שום דבר לא אז. ולא זו בלבד, הוא רואה סביבו אנשים שמתאמצים הרבה פחות - וחיהם נוחים וקלים פי כמה; אין להם את כל הקשיים הגשמיים שהוא כה סובל מהם, אין להם אפילו את הניסיונות הרחניים שהוא מתנסה בהם.

למה?! למה רק עליו נגזר לסבול כל כך?! למה לא מתחשבים קצת במאמצים הכבירים שלו להתקרב ולשוב אל ה'!?

עקידת יצחק, מושג שמעביר רטט קודש אצל כולנו. קשה אפילו לנסות לעכל את עוצמת מסירות הנפש שהיתה כרוכה בעקדה זו; קשה לנסות להבין את גדלות נפשו של אברהם אבינו אשר הלך בשמחה ובנפש חפצה לשחוט ולהעלות לקרבן את בנו יחידו אהובו אשר נולד לו לאחר שנות ייחול וציפיה ארוכות. הוא הלך בריוות ובחדוה, רק מפני שכך ציווה לו בוראו. מי יכול להכיל את הרעיון הנשגב הזה!?

מנעורינו הורגלנו לחשוב, שעומק הקושי בניסיון הזה שעמד לפני אברהם אבינו הוא עצם הציות לצייוו ה'. הגוף הרי כבול למאווייו, ומי הוא זה שיכול להפרד בצורה כה קשה מבנו אהובו? דומה שיהו ניסיון קשה מנושא.

אך רבי נתן מאיר לנו את טיבו של הניסיון הזה במבט חדש לגמרי: עצם הציות - אומר רבי נתן - אינו חידוש גדול כל כך. לפי צדקתו של אברהם אבינו, אין זה פלא שהוא שמע לקול ה' שפנה אליו באופן אישי וצייווהו על כך. אפילו אנשים פשוטים יותר גם כן היו עושים כך - אם ה' היה קורא להם בשמם ומצווה אותם לעשות זאת.

אך הניסיון היה בתחום אחר לגמרי. אברהם אבינו הובטח

מפי ה': "כי ביצחק יקרא לך זרע" - מבן יקיר זה תמשיך האמונה להתקיים בעולם, ממנו ייצאו כל הדורות שעתידים להיות בישראל. אברהם אבינו ידע שאין לו תחליף בעולם כולו - ולפתע ה' מצווה אותו לשחוט את הנצר האחרון הלידה.

אדם כמונו היה מיד מתחיל לחשוב: 'מה רוצים ממני?! מבטחים לי בהבטחה מפורשת ולא עומדים בהבטחה?! איזה מין יושר הוא זה?! למה מתנהגים אלי כך?!'

לעומת זאת, אברהם אבינו עמד בנסיון הקשה; הוא לא הירר אחר הנהגתו של ה'; הוא לא רצה לחשוב ולא ביקש הסבר; הוא האמין בהבטחה עד הרגע האחרון ויחד עם זאת הלך לקיים את רצון ה' לשחוט את בנו; הוא לא נתן ל'שכל' - שראה בשני אלה סתירה גמורה - לשלוט עליו; הוא האמין שהקדוש ברוך הוא ישר ומשפטי ישרים, ודבר מדבריו לא ישוב ריקם - על אף שהדבר כה מוזר ובלתי מובן.

זהו עומק הניסיון של העקידה, העמידה האיתנה ללא היררור אחר הנהגת ה', היא שהפכה לדורות עולם לזכות נפלאה אותה אנו מזכירים בסילודין בראש השנה ובכל עת מצוא. האמונה התמימה הזאת, היא יסוד הקשר בינינו לבין קוננו, רק היא זכות קיומנו, רק בכוחה אנו שורדים מול כל הקטרוגים האימיים שנוצרים עקב עוונותינו הרבים.

העולם הזה מלא ניסיונות, ניסיונות ברוחניות ובגשמיות, אך עומק הניסיון הוא: האם האדם יקבל את הנהגת ה' ולא ירהר אחריו? האם הוא יאמין שעל אף הכל, ה' שומע תפלתו וקרוב אליו? האם לא תיחלש דעתו גם כשיראה שהשקעתו בתפילה / בעמל הרוחני / בחינוך הבנים / בצניעות / בתיקון המדות ועוד כהנה - לא מניבה פרי כרצונו? האם הוא ימשיך לאחוז בהתבודדות גם כשהוא לא רואה היאך ההבטחה שהצדיקים הרבו לדבר עליה - מתקיימת.

העמידה בנסיון הזה עולה במעלתה על כל עמידה בניסיונות אחרים; מי שעומד בו זוכה להדבק אל ה' בצורה נשגבת ביותר, זה גם פותח שערים לעבודת ה' בצורה אחרת לגמרי וגורם להמתקת הדינים, מה שכל עמל אחר לא יכול להמתק.

(עפ"י ליקוטי הלכות, שכיב מתנה ה-מז)

מה חדש? היום!

מקולו תשמעו".
אנחנו מבזבזים כוחות נפש רבים מדי על העבר ועל העתיד, על התסכול ועל האכזבה מהכישלונות הגדולים והקטנים שחוונו - ומאידך גיסא, הפחד והחשש מפני קשיים ואכזבות בעתיד. כל אלה נקשרים לרגלנו כמשקולות המכבידות מאד בעת ריצת המרתון של החיים.
לו רק נקשיב לעצה הזאת, נשכח מהעבר, נסיח דעתנו מהעתיד ונשקיע את כל כוחותינו בהווה - כי אז הימים שלנו ייראו אחרת לגמרי.

כמוכן שעל החטאים צריך לעשות תשובה, כך שגם את העתיד יש לקחת בחשבון כשמתווים דרך בעבודת ה' - אבל כל דבר בעיתו; בשעת התפילה, התורה ועבודת ה' יש לחשוב אך ורק על אותו היום: 'מה אני יכול היום לעשות?' ולעשות את זה בכל הלב ובכל המרץ וההתחדשות - ואז נתקן את עצמנו, את כל העולם וגם נקרב את ביאת המשיח, מצדנו לפחות.

דברים אלו נכונים גם כלפי הפרנסה והצרכים הגשמיים. אף שהם שייכים לכאורה לפן החומרי של העולם, גם עליהם אפשר להסתכל במבט אחר: לדעת שבסיכומו של דבר "במקומך יושבך ומשלך יתנו לך" (תענית כא ע"א) ומה שאתה צריך לקבל - תקבל בין כך ובין כך. אם כן, דאגה מניין?!

אמנם מוטלת עלינו חובת ההשתדלות, אך הדאגות והלחץ - בוודאי אינם כלולים בחובה זו... מה שאתה יכול היום - עשה אותו, ובנוגע לכל השאר - סמוך על השם יתברך.

היום!

מעולם וגם לא יהיה לעולם.
לפיכך אנחנו מברכים כל יום את הקדוש ברוך הוא שהוא "מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית", כי כל יום הוא בריאה חדשה לגמרי.
מסיבה זאת אמרו חז"ל (שם סג ע"ב) כי מי שלא קרא קריאת שמע יום אחד מחייו - כאילו לא קרא קריאת שמע מעולם, שהרי כל יום הוא עולם בפני עצמו, ובעולם של אותו היום חסרה קריאת שמע!

שתי פנים לעולם שלנו: הפן החומרי הוא קר ואכזר, בלי חיות והתחדשות; ואילו הפן הרוחני, שופע חיות טרייה ורעננה בכל יום מחדש, עד כדי כך שבמידה מסויימת משפיעה החיות וההתחדשות הזאת גם על החלק החומרי, כמו שכתוב "ואתה מחיה את כולם" (נחמיה ט, ו).

הכמיהה להתחדשות היא טובה ובריאה, אלא שצריך לנתב אותה למקום הנכון: "היום אם בקולו תשמעו". ברגע שמטים אוזן לקולו של הבורא המנסר בחלל קורא לנו להתקרב אליו - מיד חשים שהיום חדש והכל חדש בו: קבלת עול מחדש, אהבה מחדש, דבקות מחדש; שלב חדש ורענן בהתקרבות לבורא העולם.

הגמרא במסכת סנהדרין דף צה ע"א מספרת על רבי יהושע בן לוי שפגש את המשיח ושאל אותו "לאימת אתי מר?" (= מתי יבוא אדוני?), והמשיח השיב לו: "היום", כלומר, "היום אם

"זה כלל גדול בעבודת השם יתברך: שלא ישיים לנגד עיניו כי אם אותו היום, הן בעסק פרנסה והצטרפותו, צריך שלא יחשוב מיום לחברו. וכן בעבודתו יתברך - לא ישיים לנגד עיניו, כי אם אותו היום ואותה השעה...
"וגם, שלא ידחה את עצמו מיום לחברו, לאמור: 'מחר אתחיל...' 'מחר אתפלל כמונה וכבוה כראוי...' כי אין לאדם בעולמו כי אם אותו היום ואותה השעה שעומד בו, כי יום המחרת הוא עולם אחר לגמרי. היום אם בקולו תשמעו - היום דייקא. והבן".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א רעב)

נו... אז מה חדש?... שאלה-ציפיה זו מרחפת בחלל העולם מאז ומתמיד, ובפרט בדור שלנו רווי-החידושים.

הצימאון לחדשות, לחידושים, מוטבע היטב בלב בני האדם. אולם, דומה שכלל שמרבים להתעדכן, להסתקרן ולהיות מופתעים - הצורך הזה עדיין חרוק מלבוא על סיפוקו.

אפס כי כבר קבע החכם מכל אדם: "אין כל חדש תחת השמש" (קהלת א, ט); מאחורי זוהרם המסנוור של התחכים והמידע, עומד אותו אדם אכול תאוות ומידות רעות, הנתון במלחמה בלתי-פוסקת להשגת צרכיו החומריים והנפשיים - כמאז ומעולם.

אותה התחדשות, אותו "אוי לי מיוצרי ואוי לי מיוצרי" (ברכות סא ע"א) כבתחילת ימי האנושות.

נו, אז אין חדש? יש חדש! היום הזה חדש הוא לגמרי. אמנם המקום והמרחב ישנים הם, אבל הזמן הוא חדש לגמרי: ט"ו במרחשוון של שנת חמשת אלפים שבעים ואחת לא היה

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי יעקב מהיער

במאכל ומשקה חם להשיב את הנפש.

החסיד רבי לוי יצחק בנדר סיפר, כי פעם אחת בא לבקר בבקתתו של רבי יעקב. אותה שעה היה 'שומר היער' שקוע כל כולו בתפילה בדביקות גדולה, והוא לא רצה להפריעו.

המתין עד שיסיים רבי יעקב את תפילתו, כשבינתיים זכה להתענג על תפילה נלבבת, שכולה השתפכות-נפש, היוצאת מפיו של חסיד ברסלב אמיתי.

רבי יעקב נסתלק לבית עולמו, לאחר אריכות ימים, בשנות התר"צ.

אביו של רבי שכנא, רבי נפתלי הירץ, שימש כסופר מומחה. כשהתקרב בנו של רבי יעקב לגיל שלש עשרה, פנה אביו אל רבי נפתלי הירץ, כדי להזמין אצלו פרשיות לתפילין עבור בנו. כששאל אותו למחיר הפרשיות, נקב בסכום של ששה רובלים.

על אתר הוציא רבי יעקב מאמתחתו ששה רובלים ומסרן לו.

באותו רגע נענה רבי נפתלי הירץ בהתפעלות: "אומר לך את האמת, נקבתי בסכום האמור, כי סבור הייתי שתעמוד על המקח - ונתפשר על חמשה רובל, שזהו לאמיתו של דבר מחירן של הפרשיות. אולם עתה, לאחר שראיתי את יושרך, שהסכמת מיד לשלם את מלוא הסכום עבור המצווה, בלי להתמקח, הנני נותן לך את בני שכנא לחתן".

רבי יעקב היה מתפלל ביער בדביקות גדולה ובהשתפכות הלב - והגויים שהתגוררו בסביבה, היו יראים מפניו ומכבדים אותו, ולא ניסו לגזול מעצי היער. גם הסוחרים הנכרים שבאו לקנות עצים אצלו, אהבו לשמוע את תפילותיו הנלבבות.

את מצוות הכנסת אורחים קיים רבי יעקב בכל לב; חסידיו ברסלב שנאלצו להמתין בתחנת הרכבת שבקרבת מגוריו, ידעו שיכולים הם להיכנס למעבה היער, להתבודד ולהשיח את לבם לפני בוראם - ולאחר מכן לבקר בבקתה של רבי יעקב, להתקבל אצלו בכל החמימות והאהבה, ואף לזכות

על אם הדרך בין קייב לאומן, בתחומה של העיירה קיבליטש, משתרע 'יער זטקוביץ'. יער זה היה כבעלותה של קבוצת שותפים יהודים, ביניהם כמה מחסידי ברסלב.

בלב היער שכנה בקתה, ובה התגורר רבי יעקב, חסיד ברסלב נלהב ששימש כשומר היער ומפקח על מלאכת חטיבת העצים ומכירתם.

עבודה זו לא הייתה אלא אמצעי ל'עבודה' האמיתית שלו... כך יכול היה לבלות את ימיו בתורה, בתפילה ובהתבודדות - באוויר הרוך שמהווה ליישוב.

ר' יעקב פון וואלד' (= מהיער) כך כינהו הכל; הוא והיער היו כשני רעים שאינם נפרדים.

בעלי היער סמכו עליו בעיניים עצומות, הם ידעו כי ישר וירא שמיים הוא, ואין צורך לבדוק את פגסיו חשבוניתו.

גם את חשבוניתו כלפי שמיים ניהל בתום ובושר; חתנו רבי שכנא שטרנהרץ סיפר, כי חמיו היה מפריש מהכנסותיו מדי חודש מעשר שהסתכם בכשני רובלים - ובערב ראש השנה, כשהיה פוגש באומן את רבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין שהגיע מארץ הקודש, היה מעניק לו את מעשרותיו מכל השנה, בידעו שעובד הוא את בוראו מתוך עניות רבה.

רבי שכנא אף סיפר, מה הביא להתקשרות השידוכין בינו ובין רבי יעקב מהיער:

נקודה

הצרות מתחילות כשרוצים להיות ללא צרות

(עפ"י שיחות הר"ן שח)

רעש באישון לילה - - -

להתכנס במיטתו, כשהוא שוקע בשינה. בלילה הבא, חזר האירוע המשונה על עצמו, ושוב נגזר על הפריץ לקפוץ ממיטתו בבהלה באמצע הלילה. כשדממה עמוקה שולטת בכל, החלו פעמוני הכנסייה לצלצל בעוז! ערך הפריץ בדיקה וחקירה בקרב משרתי בית-התפלה: שמא אחד מהם חמד לו לצון והחליט למשוך בפעמונים באישון לילה. אולם, כולם, עד האחרון שבהם, ענו בשלילה; איש לא ידע לתת הסבר לתופעה המופלאה. לאחר שהמאורע המוזר חזר על עצמו לילה אחר לילה, אחזה בהלה נוראה בפריץ. גם במוחו הגויי הבין, כי פעמונים המצלצלים מאליהם, אין זה דבר טבעי. הוא הש בצורך זה להתייעץ עם אדם גדול באשר לתופעה.

ואל מי פונה הפריץ בשעת צרה? אל רבי אהרן שוורץ היהודי.

"אמור לי", פנה אליו בקול רווי חרדה, "מה ההסבר לצלצולים הפתאומיים האלו הפוקדים את בית תיפלתי מדי לילה ומחרידים את שנתני?"

"אומר לך את הסיבה המסתתרת מאחורי הדבר", משיב לו רבי אהרן. "אביך המנוח, אין לו מנוחה בעולם האמת, לאחר העוול שגרמת ליהודי האומלל ר' יוסף ובני משפחתו, כאשר השלכת אותם בעיצומו של החורף הקשה אל הרחוב. הוא טורד את מנוחתך, משום שהוא רוצה שתתקן את המעוות!"

"אכן צודק הינך אהרן!" נענה הפריץ, "אמהר לכפר על המעשה הנמהר, ואצווה למשרתי להשיב את היהודי ומשפחתו אל דירתם; ולא זו בלבד, אלא שאף אשפץ עבורם את דירתם המיושנת, ואתמוך בהם בסכומי כסף מפעם לפעם!"

הפריץ עמד בכל מילה שאמר; ר' יוסף ובני ביתו הושבו לביתם, וזכו בתמיכתו של הפריץ ימים רבים.

ור' אהרן לא ידע את נפשו משמחה ואושר על הזכות שנפלה בחלקו, להציל משפחה בישראל.

הלא הוא ר' אהרן קיבליטשער, חותנם הדגול של החסידים הנודעים: רבי לוי יצחק בנדר, רבי הערש לייב ליפל, רבי משה טשענסטכאווער ורבי נפתלי גלנט מזיווג ראשון.

חסיד ברסלב בלב ונפש היה רבי אהרן, שמחתו התמידית הקורנת מפניו, שבתה את לבו של הפריץ, והוא העריץ בכל מאודו את היהודי הפיקח מלא שמחת החיים. לעיתים קרובות נהג להתייעץ עמו, וייחס חשיבות מרובה לדעתו.

בכל פעם בה חילק הפריץ חטים מתנובת שדותיו לעניי העיירה, נתן כמות ניכרת של תבואה לרבי אהרן, כדי שיחלקה לאחיו היהודים.

החלטת הפריץ לגרש את ר' יוסף מביתו, לא נבעה משנאת יהודים, אלא מכיון שתקופה ארוכה לא שילם לו שכר דירה, עד שפקעה סבלנותו והחליט להוציאו מביתו.

שעת לילה מאוחרת. דממה מוחלטת שורה על העיירה קיבליטש. הפריץ ישן בשלווה על משכבו, כשלפתע קורע את השקט רעש מהריש אוזניים... הפריץ מתעורר משנתו, מזנק באחת ומשפשף את עיניו, נבעת כולו. עד מהרה מתברר לו שהרעש הפתאומי מקורו אינו אלא בפעמונים הגדולים התלויים בצריח הכנסייה שבמיתרו.

"מי הפעילים בשעת לילה מאוחרת זו? הלא אין זו שעת תיפלה!" מהרהר הוא בפליאה.

כאשר חדלו הפעמונים לצלצל, חשב כי מקרה הוא, וחזר

ר' יוסף היה מוטרד מאד, זה עתה עזבו שליחי הפריץ את ביתו, לאחר שהבהירו לו: "אם משלם אתה את חובך עבור שכר הדירה - מוטב; ואם לאו - תמצא את עצמך יחד עם בני משפחתך, מושלך לרחוב."

היה זה בעיצומו של תקופת החורף. בקיבליטש, כמו באוקראינה כולה, צנחה הטמפרטורה עמוק אל מתחת לאפס. די היה בשמיעת משפט כמו: 'להיזרק לרחוב', כדי לגרום לשיניים לנקוץ או אל זו מחמת צינה. וכאשר בילדים רכים עסקינן, הרי שמדובר היה בפיקוח נפשות ממש.

ר' יוסף, יהודי עני ואביון, שטפלו הרבים תלויים בו, וכיסו ריק מכל וכל - מקמט מצחו בדאגה: מאין יבוא עזרו? כבר חודשים ארוכים שאינו מצליח לשלם את שכר הדירה לפריץ אדון הכפר - ועתה, אשר יגור ממנו בא; שליחו של הפריץ הגיעו אל ביתו וסיכרו את אוזנו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי סבלנותו של הפריץ הגיעה אל קיצה!

חלפו מספר ימים, וכיון שר' יוסף לא הצליח לפרוע את חובו, מימשו אנשיו של הפריץ את אוזרתם, וגרשו אותו את אשתו ואת עולליו מן הבית - אל הרחוב, אל הכפור הנורא - - -

הפריץ של קיבליטש שונה היה משאר הפריצים; הוא לא היה נגוע בשנאת ישראל, אדרבה, השתדל להטיב עמם לעיתים - והכל, בזכות יהודי אחד ורבי אהרן שוורץ שמו.

השבוע לפני...

השבוע לפני 169 שנה

■ "אסדר לסעודתא" בעיר למברג

לאחר סבל ארוך של למעלה משלוש שנים, בהן הוגלה מוהרנ"ת לנמירוב, בית הדפוס נסגר על-ידי השלטונות, ורוב התלמידים התפזרו לעריהם - סוף סוף הורשה מוהרנ"ת לחזור לברסלב, ומיד החל לחדש את נסיעותיו ברחבי אוקראינה, בכדי לפרסם ולהפיץ את תורת הצדיק.

בד בבד החל מוהרנ"ת בהכנות לחידוש ההדפסה. הספר הראשון שנבחר לקראת הדפסת שאר הספרים ובראשם הליקוטי הלכות - היה הספר 'ליקוטי עצות', המשמש כשער לכל החפץ להיכנס בתורת רבינו הקדוש.

כבר בקיץ שנת ת"ר, נסע מוהרנ"ת לעיר למברג המרוחקת, שם יצר קשר עם האנשים המתאימים, כדי שבבוא הזמן יוכל לשלוח לשם את הספרים המיועדים להדפסה. בינתיים עברה כל שנת תר"א, במהלכה החל מבצע ההדפסה של הספר ליקוטי עצות.

עלי ההגהה נשלחו למוהרנ"ת, ואלה גרמו לו שמחה רבה, אולם הטעויות והשיבושים הרבים שנפלו בהם גרמו לו צער רב, ולקראת סיום ההדפסה והכריכה החליט לשלוח את נאמן-ביתו, רבי נחמן חזן מטולטשין, שיפקח באופן אישי על המלאכה.

לקראת פרשת וירא שנת ת"ב התכונן רבי נחמן לצאת לדרכו, אך מוהרנ"ת עיכב אותו ולשבת זו בביתו, מתוך תקווה שעד לצאתו יגיעו עוד כספים ומכתבים מאנשי שלומו, דבר העשוי לזרז ולהשיב יותר את ההדפסה.

כאשר הגיע רבי נחמן ללמברג, זכה לקבלת פנים חמה ונלהבת מצד אנשי המקום, שנאבקו ביניהם על הזכות לארחו, עד שהוסכם ביניהם כי בכל סעודה יזכה בו אחד מהם.

רבי נחמן לא איכזב את מארחיו, ומלבד ההתעלות הרוחנית שגרם להם בדיבוריו הנלהבים, גם הנעים להם בקולו הערב והנעים, כשהוא שר ממנחר הניגונים ששר רבינו הקדוש.

בבוקרו של יום השבת, כאשר פצח את פיו בניגון רבינו על "אסדר לסעודתא", גרם לפרץ של התלהבות מוחרשת, והנוכחים יצאו בריקודים עזים שנמשכו עד לשעות הערב.

הקשיים עדיין לא תמו בנסיעה זו, ובמשך חורף תר"ב אנו ממשיכים לעקוב אחר מכתביו של מוהרנ"ת המעידים שעדיין לא זכה לראות את הליקוטי עצות יוצא לאור עולם. המאמצים המשיכו הלאה והלאה, עד שבחודש תמוז של שנה זו הגיעו לבסוף הספרים המכורכים לידיו של רבי נחמן מטולטשין - לשמחתו הגדולה של מוהרנ"ת.

(עפ"י עילם לתרופה שמב-סחה)

לחידודא

חידה מס' 70

על איזה צדיק אמר רבינו: אשרי העיניים שראו אותך?

הפתרון לחידה מספר 69

איך הגיב רבי נתן כששמע שהכיפה של רבינו נמצאת אצל אחד החסידים?
- הוא אמר: "אצלי נמצא הראש של רבינו..."

(גנזי אבא מז)

זכה בהגרלה לחידה מס' 68

בן ציון פיט, בית שמש

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

איך מסתדרים יחד ה"בשמחה תמיד" וה"חטאתי נגדי תמיד"?

תשובת הרב אפרים נחמן אנשיין:

אכן, מצד אחד עומדים לנגד עינינו דברי נעים ומירות ישראל: "כי פשעני אני אדע והטאתי נגדי תמיד", שמהם אנו למדים כי אין לשכוח מהחטאים, ושצריך "להתבייש מאד מהשם ויתברך, עד שירגיש ממש הבושה על פניו, שישתנה פניו לכמה גוונין, כדרך המתביישים ממש, בלי שינוי" (אוצר היראה, בושה, מהר"ב ג).

מאידך גיסא, ניצבת לפנינו המצווה הגדולה, "להיות בשמחה תמיד", כשהדרכתו של רבינו הקדוש היא, "לייחד אויזה שעה ביום שיהיה לו לב נשבר, דהיינו להתבודד ולשבר לבו לפניו יתברך - אבל שאר כל היום כולו יהיה רק בשמחה!" (שיחות הר"ן מא).

רבינו לא הסתפק בהדרכה זו בלבד, אלא גם הזהיר על כך "כמה פעמים, להתאמץ ולהתגבר שלא יהיה לנו לב נשבר, רק אויזה שעה ביום - ועצבות כלל לא" (שם).

ובכן, איך אפשר לקיים את השני תמידים כהלכתם? - "מצווה גדולה להיות בשמחה" ו"חטאתי נגדי תמיד"? האם במשך כל היום עלינו להתעלם ממה שדיברנו בשעת ההתבודדות? האם במשך היום אנו צריכים להרגיש 'בסדר'?

האמת היא, שאצל ההולכים בדרך רבינו, לא ראינו מעולם סתירה בין שני מושגים אלו; הם היו מלאים שמחה וחדווה - ומלאים לא פחות בגעגועים ובכיסופים להתעלות ולהתקרב לה' יותר.

השאלה היא רק: איך עושים את זה? איך דרים שני הפכים אלו בכפיפה אחת?

את התשובה אנו מוצאים בדברי רבינו, וזו היא:

בעת השמחה אין לאדם לשכוח את שפלותו, ואל לו להיות צדיק בעיניו, אלא אדרבא, "דייקא על ידי מה שהבעל דבר מכניס בלבו וגון ואנחה ומרה שחורה - על ידי זה דייקא יהיה שמח מאד. כי יאמר בלבו: אף על פי שאני רחוק כל כך מהשם ויתברך - אף על פי כן אני מורע ישראל ולא עשני גוי, ואני זוכה בכל יום לקיים כמה מצוות; ציצית ותפילין; וכמה ברכות ודיבורים קדושים בתפילה ובתורה שאני זוכה לומר בכל יום ויום. ואדרבא, זהו עיקר שמחתי, שמרוחק כמוני יזכה גם כן להניח תפילין בכל יום שהם כתרי דמלאכא וכו', וכיוצא בזה בשאר המצוות שישאר מקיימים בכל יום."

"ומי שמתגבר על עצמו עד שבא לשמחה כזאת, עד שמהפך כל היגון ואנחה לשמחה - הוא דבר גדול מאד, ורק זהו עיקר מצוות השמחה, להיות שמח כל כך, עד שמהפך היגון ואנחה לשמחה" (ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג).

נמצינו למדים, שהשמחה שלנו מבוססת על ידיעת שפלותנו! שכן אם אחד אינו מרגיש את שפלותו - במה ישמח?! איך ישמח אדם במצוות התפילין, כשכל דרכיו ישרים בעיניו ואין צדיק כמוהו בכל הארץ?...

הרגשת שפלותנו, היא השמן שאנו שופכים למדורת השמחה; היא זו שמשמחת אותנו, כאשר אנו יודעים שעל אף הכל אנו מקיימים מצוות ואף יש לנו עצות כאלה שנתן לנו רבינו, של ידן נוכל להגיע לכל טוב.

"וַיֹּאמֶר ה' אֵל נָא תַעֲבֹד מַעַל עֲבָדְךָ" (בראשית יח, ג)
"גדולה הכנסת אורחין, מהקבלת פני שכניה" (שבת קכז ע"א)

מעבר לחשיבות הגדולה של מצוות הכנסת אורחים, ישנה סגולה מיוחדת להכנסת אורחים תלמידי חכמים. זוהי סגולה לתפילה בכוונה!

שכן, תלמידי חכמים, גם כשהם הולכים בדרכים, הם עובדים בכך את השם ויתברך ומקדשים כל מקום שהם באים לשם, כמו שכתוב "ואזרח צדיקים כאור נוגה". כך שמי שמארח אותם מסייע להם באורח צדיקים' שלהם וזוהו לברכה, כמו שכתוב: "ברכות לראש צדיק" (משלי י, 1), וכמו שאמרו: "אורח מברך" (ברכות מו ע"א). שכן אדם שמקדש את פעולותיו הגשמיות - מכניס בהן חיות אלוקית, והדבר מביא שפע ברכה.

אך במיוחד מסייע הדבר למארח בעבודת התפילה, כי זה גם המסר של י"ח ברכות התפילה - שכל הצרכים החומריים תלויים רק בו יתברך - הפרנסה, הבריאות וכולי - וכשמפנימים זאת, מפזחים חיות אלוקית בעולם החומרי, ובעקבות כך מושפעת ברכה.

העניין הזה רמזו בדברי חז"ל: "תפילות - כנגד תמידין תקנום" - התפילות הן 'כנגד' כל המחשבות הזרות והבלבולים שמתנגדות לתפילה, ותיקונם' הוא על ידי 'תמידין' - דהיינו הכנסת אורח תלמיד חכם, כמו שאמרו חז"ל, ש"כל המכניס אורח תלמיד חכם בתוך ביתו - כאילו מקריב תמידין" (ברכות ט).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"א כט)

"וְהָאֱלֹקִים נִפְחָ אֶת אֶבְרָהָם" (שם כב, א)

לפעמים מוחו של האדם נמצא בקטנות, כלומר שקשה לו להתבונן בדיבוריו ובמעשיו - ואז קשה לו גם להתפלל, שכן צריך להתאמץ מאד כשרוצים להתרכז בדיבורי התפילה.

ככדי לזכות לגדלות המוחין צריך לעשות 'תשובה מאהבה' על העוונות, שכן אמרו חז"ל, שכאשר עושים תשובה מיראה - נשאר רושם מהחטא גם לאחר התשובה, ואילו עושים תשובה מאהבה - החטא נמחק לגמרי (יומא פו). עיקר הרושם של החטא נשאר במוח, כענין דברי חז"ל על הפסוק "ונטמתם בס" (ויקרא יא, מג) - שעבירה מטמטמת לבו של אדם (יומא טז).

זה פירוש הפסוק: "ויהי אחר הדברים" - מי שקשה לו להתרכז ומונעו בדיבורים של התפילה באה רק 'אחר' התבוננות - סימן שהוא צריך לרומם את המוח שלו שנמצא בקטנות - "האֱלֹקִים נִפְחָ" - שם אֱלֹקִים מרמז על 'מוחין דקטנות' (כמובא במונות האר"י) - הוא צריך 'להרים על נס' את המוח, וזאת על ידי 'אברהם' - על ידי תשובה מאהבה, כי מידתו של אברהם היא אהבה כמו שכתוב: "אברהם אוהב" (ישעיה מא, ה).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"א עו)

דורךדיקים
לחם את הנשמה
 מגוון מסלולי חורף מרתקים במחירים אטרקטיביים בדרך צדיקים
 זה בדיוק בשבילך
 ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה
 להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באופן ליטוע ופצלה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושפתת חיים

זמנת עולם בהפצת האוצרות									
ירושלים הר"ר אליהו גולדנברג תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר שאול שנתון קרשנבום תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת התאומות שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ביתר עילית הר"ר יצחק גולדשטיין תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	מדור עילית הר"ר נפתלי רביצ'צוקר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	לודן הר"ר ישראל משה איזיק תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	מדור עילית הר"ר משה נחום הלפרין תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים הרב אברהם חשין תרם והפיץ 500 גליונות הר"ר ר' בנימין זאב ב"ר נחמיה זצ"ל נכ"כ י"ז חשוון תשמ"ט תנצבה	ירושלים הר"ר משה קייתי תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי'	ירושלים הר"ר ישראל נחמן פראנק תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי'	המנואל - ירושלים הר"ר צחק מאיר ברלב שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אחיסי הגב' שמעון דוד ה"ר ומחוננו הר"ר חיים נתן לוי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסית הבת שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה
צפת הר"ר משה פלדמן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ביתר עילית הר"ר שי אברהם לפישץ תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר שלמה יצחק רונטל תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר דוד דייטש תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	ירושלים הרב שלום נתן דייטש תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	בית שמש הר"ר נפתלי רביצ'צוקר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	צפת הר"ר נחמן גלנט תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסית הבת שחתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה